

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-06-18

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Dag Victor samt justitierådet Per Virdesten.

Ökade möjligheter att förebygga våld i nära relationer

Enligt en lagrådsremiss den 5 juni 2013 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Frida Göranson.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

1 a §

Enligt förslaget ska kravet på att risken för brott är påtaglig slopas som förutsättning för att meddela ett kontaktförbud som avser en gemensam bostad. Innebörden av förslaget är att samma risknivå som gäller för andra former av kontaktförbud kommer att gälla för ett sådant kontaktförbud.

Det bör betonas att den föreslagna ändringen avser den sannolikhet med vilken den oönskade effekten kan förutses. Att kravet på att risken ska vara påtaglig slopas innebär däremot inte i sig, som remissen kan ge intryck av, någon ändring i vad mån risken behöver vara överhängande (akut, nära förestående). Även långsiktiga risker kan vara påtagliga. En annan sak är att bedömningsunderlaget för en sådan riskbedömning ofta är av ett sådant slag att risken knappast kan betecknas som påtaglig.

Det bör också framhållas att den inriktning på akuta situationer som kontaktförbud som avser gemensam bostad anses ha främst kommer till uttryck i de särskilda tidsgränser som gäller för sådant kontaktförbud. De risker som kan läggas till grund för ett förbud måste självfallet avse den tidsperiod som ett förbud kan omfatta.

I ett särskilt avsnitt i remissen behandlas frågan om den enskildes rättighetsskydd enligt bl.a. regeringsformen och Europakonventionen. Regeringen gör i detta bedömningen att de ”krav som grundlagen och internationella åtaganden ställer på lagstiftning av detta slag” är uppfyllda även om rekvisitet påtaglig risk slopas. Lagrådet vill framhålla att Europakonventionen numera gäller som svensk lag och att lagstiftning av det nu aktuella slaget, oavsett hur den är formulerad, måste tillämpas med beaktande av de krav som kan anses följa av konventionen (jfr t.ex. Lagrådets yttrande i prop. 2011/12:171). På motsvarande sätt kan det också finnas skäl att beakta de skydd för fri- och rättigheter som gäller enligt regeringsformen.